

Ministry of the Flemish Community
Sea Fisheries Service (Oostende, Belgium)
ILVO-Fisheries (Oostende, Belgium)

**Resultaten van een pilootstudie over
de recreatieve visserij op kabeljauw
in de Belgische wateren**

**Results of a pilot study on
the recreational cod fisheries in
the waters under Belgian jurisdiction**

Oostende - February 2007

Inhoudstafel / Table of contents

Nederlandse versie	2
1 Inleiding	2
2 Regels van toepassing op het zeehengelen	2
3 Gevolgde werkwijze	2
4 Resultaten van de enquête	3
5 Bijkomende informatiebronnen	3
6 Schatting van de jaarlijkse kabeljauwvangsten door zeehengelaars	4
English version	5
1 Introduction	5
2 Regulations applicable to sea-angling	5
3 Methodology	5
4 Results of the enquiry	6
5 Additional sources of information	6
6 Estimates of the annual cod catches by sea-anglers	7
Bijlage / Annex	8

Nederlandse versie

1 Inleiding

Kabeljauw (*Gadus morhua*) is de enige vissoort die, in de Belgische context, onderzoek vereist in navolging van Annex XI van de "Data Collection Regulation" (Verordening van de Commissie No. 1581-2004).

De term "recreatieve" of "sportvisserij" dekt in België de volgende niet-commerciële visserijactiviteiten:

- De sportvisserij met gesleept vistuig op grijze garnaal (*Crangon crangon*) in de Belgische territoriale wateren.
- Het zeehengelen vanop vaartuigen (privé of charter).
- De strandvisserij met passief vistuig.
- De waadvisserij met kleine gesleepte netten op grijze garnaal.

Omdat de recreatieve vangst van kabeljauw met gesleept vistuig en door de strandvisserij met passief vistuig verboden is, werd beslist de pilootstudie te beperken tot het zeehengelen.

2 Regels van toepassing op het zeehengelen

Volgende bepalingen zijn van toepassing op het zeehengelen vanop vaartuigen:

- Er mag geen ander vistuig aan boord zijn dan vistuig bestemd voor het niet-geautomatiseerde hengelen.
- 's Nachts vissen is verboden.
- De gevangen vis mag niet verhandeld worden.
- De totale aanvoer is beperkt tot 20 kg kabeljauw plus zeebaars (*Dicentrarchus labrax*) per dag en per hengelaar, waarvan maximum 15 kg kabeljauw.
- Een eventuele sluiting van de visserij op kabeljauw geldt ook voor sport vissers.

3 Gevolgde werkwijze

Het is zeer moeilijk om de doelgroep met grote nauwkeurigheid te omschrijven: nagenoeg iedereen kan immers inschepen op één van de chartervaartuigen die daguitstappen aanbieden aan zeehengelaars langs de Belgische kust. Daarnaast zijn er nog talloze privé-vaartuigen die voor het zeehengelen gebruikt worden. Aangezien de beperkingen vermeld in para. 2 enkel in België gelden, wijken zeehengelaars vaak uit naar Nederland of Frankrijk om daar hun sport te beoefenen.

Om toch een minimum aan input te bekomen, werd een vragenlijst opgesteld (zie model in bijlage), die naar sportvisserclubs en individuele sportvissers werd verstuurd.

4 Resultaten van de enquête

4.1 Respons op de enquête

Alles samen werd een 15-tal bruikbare antwoorden ontvangen op een totaal van ongeveer 50 verzonden formulieren.

4.2 Vaartuigkenmerken

Het gemiddelde vermogen van de vaartuigen die voor het zeehengelen ingezet worden (privé of charter) bedraagt 224 pK of 167 kW, met uitschieters van 35 pK tot 800 pK. Alle ligplaatsen komen voor: Nieuwpoort, Oostende, Blankenberge, Zeebrugge en thuis op een trailer.

4.3 Activiteitsgraad

Gemiddeld wordt door de respondenten 9 maanden per jaar aan zeehengelen gedaan. De meerderheid is 10-12 maanden per jaar actief.

Voor de kleinere privé-vaartuigen bedraagt de gemiddelde activiteitsgraad 20 visdagen per persoon per jaar. De grotere, semi-professionele chartervaartuigen signaleren meer visdagen per jaar, maar het is waarschijnlijk uitzonderlijk dat eenzelfde persoon aan meer dan 20 betalende dagreizen deelneemt. Het aantal visdagen per persoon op de grotere vaartuigen ligt daarom wellicht beduidend lager dan 20.

4.4 Beviste locaties

Drie vierde van de respondenten vist in de Belgische kustwateren (territoriale wateren plus EEZ), terwijl 25 % ook en vooral daarbuiten vist. Tien respondenten vissen nooit op wrakken, vier soms, en één regelmatig. Tot diegene die op wrakken vissen, behoren alle semi-professionele vaartuigen met betalende passagiers.

4.5 Kabeljauwvangsten

Gemiddeld worden tijdens de zeereizen 3 stuks kabeljauw per persoon gevangen. Sommige respondenten verklaarden nooit kabeljauw te vangen, terwijl de vaartuigen met veel personen aan boord de hoogste aantallen aangeven. In gewicht varieerde de vangst per reis van 0 tot 110 kg per vaartuig, maar in de meeste gevallen werd minder dan 20 kg gevangen. Per persoon en per reis komen we tot een gemiddelde van 5 kg kabeljauw.

5 Bijkomende informatiebronnen

5.1 Schatting van het aantal zeesportvissers

Bijkomende informatie over het belang van de zeehengelarij werd afgeleid uit een enquête uitgevoerd ter gelegenheid van Hengel Expo 2003 en beschikbaar op de website van de Vlaamse Vereniging van Hengelsport Verbonden (VVHV). Uit die enquête blijkt dat 69 % van de hengelaars lid is van een club, en ongeveer 20 % van de bevraagde personen

deed aan zeehengelen. Het VVHV telde in 2006 ongeveer 2000 zeesportvissers onder zijn leden.

5.2 Resultaten van inspecties

Controles van privé-vaartuigen door inspecteurs van de Dienst Zeevisserij in de periode mei-juni 2005 in de vier Belgische kusthavens (Nieuwpoort, Oostende, Blankenberge en Zeebrugge) bevestigen dat de dagvangst zelden meer dan 10 kg kabeljauw per persoon bedraagt. In totaal werden 43 recreatieve vaartuigen gecontroleerd, waarvan er 13 (30 %) kabeljauw gevangen hadden. Daarvan bleken er zes ondermaatse kabeljauw aan boord te hebben, en werd proces-verbaal opgesteld. Van één vaartuig werd vermoed dat de daglimiet van 15 kg per persoon overschreden was.

6 Schatting van de jaarlijkse kabeljauwvangsten door zeehengelaars

Om reden van de diversiteit van de zeehengelactiviteiten kan een schatting van de kabeljauwvangsten door recreatieve hengelaars enkel zeer benaderend zijn.

6.1 Schatting vertrekkende van het aantal zeereizen met chartervaartuigen

Het zijn vooral de chartervaartuigen met betalende passagiers, die de grootste hoeveelheden kabeljauw vangen. Uitgaande van een gemiddelde van 85 vaartdagen per jaar met een gemiddelde vangst van 100 kg kabeljauw per reis, komen we tot een cijfer van 8.5 ton kabeljauw per chartervaartuig per jaar. In totaal zijn in de Belgische wateren een zestal dergelijke vaartuigen actief, wat ons brengt tot een gezamenlijk aanvoercijfer van 51 ton kabeljauw per jaar. In de veronderstelling dat de kleinere privé-vaartuigen maximum evenveel kabeljauw opvangen, komen we uit op *een geschatte totale jaarvangst van ca. 100 ton kabeljauw*.

6.2 Schatting vertrekkende van het aantal gekende zeesportvissers

Vertrekkende van 2000 zeesportvissers (para. 5.1) die gemiddeld 5 kg kabeljauw per reis vangen gedurende maximum 20 visdagen per jaar, komen we tot *een jaartotaal van 200 ton*. Dit cijfer kan beschouwd worden als een schatting van de bovengrens, omdat wellicht niet alle 2000 vissers elk 20 dagen per jaar op kabeljauw gaan vissen. Wel dient vermeld dat het cijfer van 2000 bij een club aangesloten zeehengelaars enkel betrekking heeft op het Vlaamse landsgedeelte. De impact van amateur-vissers uit het Brusselse en Wallonië blijft onduidelijk.

6.3 Besluit

Met inachtneming van het benaderende karakter van de schattingen, kan besloten worden dat *de jaarlijkse kabeljauwvangsten door de Belgische recreatieve visserij 100 tot 200 ton bedragen*. Hierbij moet opgemerkt dat zelfs de minimale schatting van 100 ton kabeljauw per jaar een substantiële hoeveelheid is. Ter vergelijking: in de periode 2003-05 werd door beroepsvissers jaarlijks 50-75 ton kabeljauw aangevoerd uit de Belgische kustwateren.

English version

1 Introduction

Cod (*Gadus morhua*) is the only species in Annex XI of the Data Collection Regulation (Commission Regulation No. 1581-2004) requiring investigation in the Belgian context.

In Belgium, "recreational fishing" comprises the following types of activities:

- Recreational fishing for brown shrimp (*Crangon crangon*) with small towed fishing gear in the Belgian territorial waters.
- Sea-angling from vessels (privately owned or chartered).
- Beach-fishing with static gears.
- Wade-fishing for brown shrimp with small towed nets in the surf zone.

As recreational fishing for cod is prohibited with both towed and static gear, it was decided to restrict the pilot study to the recreational cod catches taken by sea-anglers.

2 Regulations applicable to sea-angling

In Belgium, sea-angling from vessels is subjected to the following restrictions:

- The vessels may not carry other types of fishing gear than those meant for non-automated angling.
- Fishing is prohibited during night time.
- The fish caught may not be sold or marketed.
- Total catches are limited to 20 kg of cod plus sea bass (*Dicentrarchus labrax*) per day and per angler, of which maximum 15 kg cod.
- Closures of the cod fisheries also apply to the recreational fishers.

3 Methodology

Defining the target population for such a pilot study is difficult: virtually anyone can go onboard of one of the charter vessels that offer daytrips to sea-anglers in the Belgian coastal waters. In addition, there are many privately owned vessels that are used for recreational fishing. And in view of the restrictions applicable to sea-anglers in the Belgian waters (see para. 2), many of them prefer to exercise their activities in France or the Netherlands.

In an attempt to obtain a minimum of input to the study, a questionnaire was put together (see model in annex), which was sent to anglers' associations and individual sea-anglers.

4 Results of the enquiry

4.1 Response rate

All together, 15 useable answers were received on a total of about 50 questionnaires sent.

4.2 Vessel characteristics

The engine power of the vessels used for sea-angling (privately owned or chartered) ranged from 35 to 800 Hp, with an overall average of 224 Hp or 167 kW. The vessels are moored in any of the ports on the Belgian coast (Nieuwpoort, Oostende, Blankenberge and Zeebrugge) or kept at home on a trailer.

4.3 Intensity of fishing activities

On average, the respondents declared to go out angling during nine months on twelve. The majority makes angling trips during 10-12 months of the year.

The smaller, privately owned vessels go out fishing for about 20 days each year. The larger, semi-professional charter vessels report much more days at sea, but it is unlikely that the same person participates in more than 20 payable angling trips a year. Therefore, on the larger vessels, the average number of person-days at sea is likely to be considerably lower than 20 per year.

4.4 Locations fished

About 75 % of the respondents fished in the Belgian coastal waters (territorial waters plus EEZ), while 25 % mostly fished in France or the Netherlands. Ten respondents declared never to fish on ship wrecks, four did so occasionally and one regularly. Those who reported having fished on ship wrecks were all semi-professional charter vessels with paying passengers.

4.5 Cod catches

On average, three codfish are caught per angler per trip. Some respondents declared never to have caught cod, while vessels with many people on board reported the highest cod catches. In weight, the catches ranged from 0 to 110 kg per vessel, but in most cases the catches were below 20 kg per vessel per day. The average cod catch per angler per trip was 5 kg.

5 Additional sources of information

5.1 Estimate of the total number of sea-anglers

Additional information on the importance of sea-angling is available from an inquiry performed on the occasion of the Angling Expo 2003, and published on the website of the Vlaamse Vereniging van Hengelsport Verbonden (VVHV, a consortium of Flemish anglers' associations). From this inquiry, it appears that 69 % of the anglers are a member

of an anglers' association, and that approx. 20 % of the respondents are involved in sea-angling. In 2006, the VVHV counted approx. 2000 sea-anglers amongst its members.

5.2 Results of fisheries inspections

Inspections of privately owned vessels involved in sea-angling by the Sea Fisheries Service in May-June 2005 in all four Belgian coastal harbours (Nieuwpoort, Oostende, Blankenberge and Zeebrugge) confirmed that the cod catches by sea-anglers rarely exceed 10 kg per day. In total, 43 recreational vessels were inspected, of which 13 (30 %) had caught cod. Of these, six had undersized cod onboard and were prosecuted. One vessel was suspected to have exceeded the 15 kg per person limit.

6 Estimates of the annual cod catches by sea-anglers

First of all, it should be stressed that, because of the diversity of the angling activities, any estimate of the cod catches by sea-anglers is very approximate.

6.1 Estimate based on the number of sea-going trips by charter vessels

Charter vessels that take paying passengers for angling trips catch the largest quantities of cod. Starting from an average of 85 days at sea per vessel and a catch of 100 kg cod per trip, the cod catches by the charter vessels were estimated at 8.5 tons per vessel per year. In Belgium, there are six such vessels, which bring the grand total for the charter vessels to 51 tons of cod annually. Under the assumption that the smaller, privately owned vessels catch a similar quantity of cod, *the overall total then comes to approx. 100 ton of cod annually.*

6.2 Estimate based on the number of known sea-anglers

Starting from a total of 2000 sea-anglers (see para. 5.1) who catch on average 5 kg of cod per trip during 20 trips (at the most) per year, *the total cod catches by sea-anglers can be estimated at 200 tons per year.* This figure should be considered as an upper estimate, as is it unlikely that all 2000 sea-anglers spent 20 days fishing for cod annually. On the other hand, it should be emphasised that the figure of 2000 sea-anglers who are a member of an angling association, only covers the Flemish part of the country. There are no comparable figures on sea-anglers in the Brussels or Walloon regions.

6.3 Conclusion

Bearing in mind the approximate character of the estimates, we can conclude that *the cod catches by recreational fishers in the Belgian coastal waters amount to 100-200 tons annually.* It is worth emphasising that even the lower figure of 100 tons represents a considerable amount of fish. For comparison: in 2003-05, the total cod catches by professional fishers from the same area were 50-75 tons annually.

Bijlage / Annex

Vragenlijst sportvisserij - zeehengelen

A. Identificatie

1. Naam: _____
2. Adres: _____

B. Identificatie vaartuig

3. Naam: _____
4. Motorvermogen: _____
5. Ligplaats: _____

C. Activiteiten

6. Aantal maanden van het jaar waarin u recreatieve visserij (zeehengelen) beoefent:
_____ maanden
7. Gemiddeld aantal visdagen op jaarbasis:
_____ dagen
8. Gemiddeld aantal personen (sportvisser) die inschepen tijdens die visreizen:
_____ personen per reis
9. Vist u enkel in de Belgische zeegebieden (territoriale zee en EEZ) of ook daarbuiten?
Indien buiten de Belgische zeegebieden: waar en hoe dikwijls?
Gebied: _____ % van de tijd
Gebied: _____ % van de tijd
10. Beoefent u de wrakkenvisserij?
Systematisch / soms / nooit

D. Vangsten

11. Schatting gemiddeld aantal stuks kabeljauw per visreis: _____ stuks
12. Schatting gemiddeld gewicht van de kabeljauwvangsten per visreis: _____ kg
13. Schatting aandeel kabeljauwvangsten t.o.v. totale vangst (gewicht): _____ %